

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın Anayasa'nın 98, TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri uyarınca Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum tarafından yanıtlanmasını arz ederim. 12.10.2018

İlhami Özcan AYGUN
CHP Tekirdağ Milletvekili

Ülkemizde 283 kilometre uzunluğu ile Trakya'yı boydan boya kat eden ve bir zamanlar yirmi iki balık türünün yaşadığı biyolojik zenginliği ile göz kamaştıran Ergene Nehri, sanayi tesislerinin arıtmadan bıraktıkları atık su ile bugün büyük bir çevre sorununa dönüşmüştür. Orta derecede tehdit altında olan Ergene Nehri, Trakya ve ülkemiz için kanayan bir yaradır.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Başbakan olduğu 2011 yılında "Haliç'i nasıl temizlediysek Ergene Nehri'ni de öyle temizleyeceğiz" demesinin üzerinden yedi yıl geçmesine karşın Ergene'nin kirlilik oranı katlanarak devam etmiştir.

Bu bağlamda;

- 1) Ergene Nehri, Türkiye'de orta derecede tehdit altında olan nehirler kapsamına girmiştir. Kırklareli, Edirne ve Tekirdağ için yaşamsal önemdeki Ergene Nehri'nin geri kazanılması zor olmakla birlikte halen mümkündür. Şu anda dördüncü derecede su kalitesine sahip olan Ergene için tehlike çanları çalmaktadır. Ergene Nehri'ne; debisinin üç katı kadar atık su verilmektedir. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın, Başbakan olduğu 2011 yılında "Haliç'i nasıl temizlediysek Ergene Nehri'ni de öyle temizleyeceğiz" demesinin üzerinden yedi yıl geçmiştir. Ergene, ne zaman temizlenecektir?

440

- 2) Çerkezköy, Çorlu, Muratlı ve Lüleburgaz'daki 1350 fabrika, atıklarını arıtma tesisi olmaksızın Ergene Nehri'ne bırakmaktadır. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı olarak Trakya'yı tükenme noktasına getiren, insanlarımızın ve hayvanlarımızın sağlığını tehdit eden bu büyük sorunun önlenmesi için fabrikalara dönük nasıl bir önlem alacaksınız?
- 3) Çorlu Deresi; 3 Ekim 2018 tarihinde Pay Plastik Geri Dönüşüm İşletmesi'nin arıtma tesisi olmasına karşın arıtmadan saldıgı atık nedeniyle kırmızıya boyanmıştır. Bu vaka, sanayi tesislerinin yarattığı çevresel yıkımı ve bölgedeki denetimsizliği bütün çıplaklığı ile ortaya koymaktadır. Faaliyetleri şimdilik durdurulan İşletme; TÜBİTAK'tan gelen sonuçlara göre para cezası alacaktır. Ne var ki sadece Pay Plastik Geri Dönüşüm İşletmesi değil, Çorlu Deresi etrafında 9 işletmenin daha lisansı olduğu halde arıtma yapmadan ayrı bir hat çekmek suretiyle tüm atık sularını Çorlu Deresi'ne akıttığı, bu konuda Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü'nün de çalışma yaptığı öğrenilmiştir. Pay Plastik'ten başlayarak bundan sonra arıtma yapmayan tüm fabrika ve işletmeler için en ağır cezaları vermeyi düşünür müsünüz? Cezaları arttıracak yasa değişikliğine nasıl bakarsınız?
- 4) Marmara Denizi'ne dökülen Marmara Ereğlisi'ndeki Kamara Deresi de birkaç gün önce dere etrafındaki fabrikaların sorumsuzluğu yüzünden kızıl ve siyah renge bürünmüştür. Kamara Deresi'ne arıtma yapmadan bırakılan atık su, sazlık çevresinde yoğunlaşarak maalesef dereye ördek ve balık ölümlerine yol açmıştır. Arıtma yapmadan dereye özel olarak çekilen hattın boşaltılan atık su için Tekirdağ Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü tarafından inceleme başlatılmıştır. Derenin baz değerinin çok yüksek çıktığı inceleme sonuçları çerçevesinde iki fabrikadan şüphelenilmektedir. Alınan numunelerin ardından çevre, hayvan ve insan sağlığını tehdit eden bu gelişme karşısında nasıl bir işlem yapacaksınız?
- 5) Sağlık Bakanlığı'nın 2011-2015 yılları arasında yaptığı "Ergene Havzası'nda Tekirdağ, Edirne ve Kırklareli'nde Çevresel Faktörlerin ve Sağlık Üzerine Etkilerinin Değerlendirilmesi" başlıklı araştırmasına göre, Ergene ve çevresinde en tehlikeli kanserojen madde olduğu bilinen kadmiyum ve arseniğin yanı sıra krom, bakır, alüminyum, nikel, manganez gibi çeşitli ağır metaller tespit edilmiştir. Ergene Nehri'ni yeniden yirmi iki balık türünün yaşadığı günlere kavuşturacak mısınız?

4403

- 6) Özellikle sonbahar döneminde etkili olan yağışlar ile Ergene Nehri taşmakta, Trakya Bölgesi'ndeki birçok tarım arazisi zehirlenmektedir. Bu zehirli su ile yetişen bitkiler aracılığıyla kanserojen maddeler de insanlara geçmektedir. Türkiye genelinde en çok kanser vakasının görüldüğü Trakya'da meme ve akciğer kanseri görülme sıklığı yüksektir. Ergene Nehri'ndeki insan sağlığını tehdit eden bu gelişme karşısında Sağlık Bakanlığı ile ortak bir eylem planı yürütmeyi düşünür müsünüz?
- 7) Tekirdağ Ergene Derin Deniz Deşarj Projesi'nin, Ergene'nin tüm ağır metal yüklü kirliliğini Marmara Denizi'ne taşıyacağı eleştirisi yapılmaktadır. Çevre mühendislerinin Marmara Denizi'nin rengini bile değiştireceği eleştirisi yaptığı bu projeye ilişkin uzman görüşlerini dikkate alacak mısınız? Bu projeyi gözden geçirmeyi düşünür müsünüz?